

Onsdagen den 18 Januari.Kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

Kammarens ledamöter samlades vid ofvannämnda tid och afgingo till Storkyrkan för att, efter derstädes bevistad gudstjenst, finfinna sig å Rikssalen.

Rätteligen antecknadt, enligt uppdrag.

Ad. Hedin.

Axel Th. Gustafsson.

Thorsdagen den 19 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Enligt ingifven och för Kammaren nu uppläst fullmakt, som vid granskning inför Hans Excellens Herr Justitie-statsministern ansetts böra godkännas, oaktadt den icke blifvit till alla delar upprättad i enlighet med det i 20 § Riksdags-ordningen föreskrifna formulär, hade Gotlands norra härads domsaga, vid val till riksdagsman i denna Kammare för återstående delen af innevarande riksdagsperiod, i sådan egenskap utsett Arrendatoren Gustaf Kolmodin, som, med företeende af sin erhållna riksdagsmannapollett, och sedan Kammaren förklarat sig icke hafva något emot den ifrågavarande fullmakten att erinra, nu tog inträde bland Kammarens ledamöter.

§ 2.

Herr vice Talmannen Mannerskantz begärde ordet och yttrade: Jag tillåter mig föreslå, att Kammaren beslutar, det Herr Talmannens å gårdagen på Rikssalen hållna tal till Hans Maj:t Konungen måtte, såsom förut skett, blifva intaget i Kammarens protokoll.

Denna framställan bifölls af Kammaren, och skulle alltså det ifrågasvarande talet här intagas, så lydande:

Stormäktigste, allernådigste Konung!

Den tid, som förflutit efter sist hållna riksdags afslutning, har varit rik på lärdomar, emedan den varit rik på pröfningar. Dessa sistnämnda hafva väl icke omedelbart träffat Sverige: men sådan är dock förbindelsen emellan Europas stater, att då ett svårare lidande hemsöker någon af dem, lida äfven de öfriga. Särskildt måste verkningarne af det menliga elände, som kriget emellan två stora folk utbreddt, kännas djupt hos dem alla. Ty hvilket bland dem skulle kunna, äfven om det ville, öfverlemna sig åt ett tanklöst lugn i medvetande af att sjelf vara förskonadt? När det brinner i grannens vägg, så gripes man ju ovilkorligt lika mycket af fruktan för egen säkerhet som af deltagande för *hans* nöd, och när rättfärdighetens straffdomar på ett håll uppenbara sin förfärliga makt, så gifva de tillika åt hvarje annat allvarliga påminnelser om nödvändigheten af sjelfpröfning, ödmjukhet och trohet. Dylika lärdomar äro alltid nyttiga, huru smärtsamma de än må vara, och vårt fredliga folk försmär visst icke att tillägna sig dem. Af hela sin själ önskar det att i ostörd ro få arbeta på sin inre förkofran; men det vill dock framför allt, med hvilka uppoffringar som helst, bevara sina fäders land och sin urgamla frihet. Därföre höres nu allestädes i bygderna ropet på starkt inbördes förtroende, stark sammanslutning och ett starkt försvar. Man vet nemligen, att intet folk, som, med aktning för andras rätt, främst tror på Gud och dernäst på sig sjelf, behöfver rädas för framtiden.

Lyckligtvis äro icke alla minnen från de närmast tilländagångna månaderna af upprörande beskaffenhet. Landet har blifvit välsignadt med en ymnig skörd, verksamheten inom alla näringsgrenar har kunnat oafbrutet fortgå, till förökande af enskildt välstånd, och statskassans ställning är i närvarande stund bättre än den på länge varit. I dessa gynnsamma förhållanden ligger en kraftig eggelse både till tacksamhet och till klok behandling af de viktiga angelägenheter, som äro Riksdagen ombetrodda. Hvilka bland dem nu skola företrädesvis taga arbetet i anspråk, torde utan svårighet kunna förutsägas. Det synes åtminstone vara klart, att liksom fredens oskattbara förmåner i förening med de inom andra länder inträffade tilldragelserna i första rummet erinra om skyldigheten af försvarsfrågans lösning, så borde i andra rummet ett godt år mana till den med otålighet fordrade förbättringen af vår fattigvårdslagstiftning. Kunde blott de två angelägenheterna någorlunda nöjaktigt ordnas, vore ett stort verk utfördt.

Då Riksdagens Andra Kammare härmed afgifver sin underdåniga försäkran om beredvilligt nit i allt, som kan lända till gagn för ett älskad fosterland, begagnar den äfven tillfället att uttrycka sin lifliga medkänsla af Konungahusets glädje och sorg, samt anhåller slutligen att i Eders Kongl. Maj:ts nådiga ynnest och bevågenhet städse få vara innesluten.

§ 3.

Härefter företogs, enligt förut fattadt beslut, val af sekreterare hos Kammaren, till hvilken befattning någon sökande icke anmält sig. Sedan röstsedlarne uppräknats och hopsommerats, befanns, att Kammaren till sekreterare under 1871 års riksdag valt Kommissarien i Riksgälds-kontoret H. Husberg med alla de afgifna rösterna, hvilka till antalet voro 128.

§ 4.

Sedermera företogs det jemväl förut beslutade valet af de åtta ledamöter, hvilka skulle ega att, jemte Herr Talmannen och efter samråd med sekreteraren, tillsätta Kammarens tjenstemän och betjening. Detta val befanns, efter röstsedlarnes uppräknande och hopsummerande hafva sålunda utfallit, att

Herr *Hierta*,
 „ vice Talmannen *Mannerskantz*,
 „ *Nils Larson* i Tullus,
 „ *Kinnmanson*,
 „ *Adlersparre*,
 „ *Per Nilsson* i Espö,
 „ *Lithner* och
 „ *Sjöberg*
 erhållit hvardera 139 röster.

§ 5.

Den utsedde sekreteraren företrädde nu, underrättades om Kammarens val och öfvertog protokollsföringen.

Rätteligen antecknad, enligt uppdrag.

Ad. Hedin.

Axel Th. Gustafsson.

§ 6.

Vidare skedde val af de tre ledamöter, som i talmansöfverläggningarne skola deltaga. Härtill utsågos:

Herr Grefve <i>A. Posse</i> med	100 röster,	
„ <i>F. Asker</i> med	99	„ och
„ <i>Carl Ifvarsson</i> med	99	„

§ 7.

Slutligen anställdes val af de tre ledamöter, som skola handhafva vården om Kammarens ekonomiska angelägenheter; och blefvo härtill utsedde:

Herr *Isberg*,
 „ *Lindberg* och
 „ *Öhlin*, hvardera med 73 röster.

§ 8.

På hemställan af Herr Talmannen beslöt Kammaren att nästa Lördag, den 21 i denna månad, anställa val af ledamöter och suppleanter i Riksdagens Ständiga Utskott.

Vid derefter gjord hemställan om bestämmandet af suppleanternes antal, begärdes ordet af:

Herr Hedin, som yttrade: Herr Talman! Jag tager mig friheten föreslå, att Kammaren ville, med frångående af det vid de sista riksdagarne antagna bruk, besluta att utse suppleanter i de Ständiga Utskotten till ett antal motsvarande hälften af de ordinarie ledamöternes. Då Riksdags-ordningen ej blott icke föreskrifver suppleanternes antal, utan till och med genom de i § 37, mom. 2 begagnade ordalag lemnat Kammarne fritt att icke utse några suppleanter alls; och då denna Kammares arbetsordning äfven lemnat antalet obestämdt, förmodar jag att såväl grundlagsstiftaren som Kammaren sjelf, när hon antog arbetsordningen, ansett frågan om antalet suppleanter böra öfverlemnas att först efter framtida erfarenhet om verkliga behotvet afgöras. Denna erfarenhet bör man nu ega, och näppeligen torde någon vilja påstå, att erfarenheten ådagalagt något behof för utskottsarbetenas behöriga gång af lika många suppleanter som ordinarie ledamöter. Emellertid, om frågan vore likgiltig, skulle jag ej spilla några ord på den. Men jag tror, att tillsättandet af ett så stort antal suppleanter är skadligt. Det lär ej innebära någon ohöflighet mot Kammaren, om jag säger att det är förenadt med svårigheter att fullkomligt tillfredsställande besätta alla de ordinarie utskottsplatserna; om så är, måste det ju vara omöjligt att utse ett lika stort antal fullt tjenliga suppleanter. Med detta stora antal följer, att ansvaret blir mycket deladt; dermed följer vidare att, då än den ene, än den andre inkallas vid ordinarie ledamöters förfall, deltagandet i Utskottsarbetet blir så splittradt mellan de många suppleanterne, att de mindre kunna sätta sig in deri och att kontinuitet mindre blir möjlig än om suppleanterne vore fåtaligare och således samma personer komme att, vid förhinder för ordinarie ledamöter, *oftare* deltaga i utskottsarbetet. På dessa grunder yrkar jag, att Kammaren beslutar utse suppleanter till blott halfva antalet af de ordinarie utskottsledamöterne.

Herr O. B. Olsson: Jag kan icke dela den åsigt, som föranledt den förste talaren att yrka, det suppleanterne i de Ständiga Utskotten endast skulle bestå till halfva antalet af de ordinarie ledamöterne, helst som han sade att Utskotten genom denna åtgärd skulle bättre kunna fullgöra sitt uppdrag derigenom att samma suppleanter mera allmänt komme att deltaga i Utskottens arbeten och derigenom förvärfva sig mera vana och insigt i förekommande frågors behandling. Detta af talaren åberopade skäl för sitt yrkande har helt och hållet förlorat sitt värde. då man vet att enligt föreskriften i 7 § af denna Kammares arbetsordning, suppleanter vid ordinarie ledamöters förfall skola inträda i Utskott efter som dessa suppleanter vid valet undfått röster. Och då det redan blifvit en praxis inom Andra Kammaren att suppleanter valts till lika antal som

ordinarie ledamöter i Ständiga Utskotten och då ingen den ringaste olägenhet, mig veterligen, härigenom försports, får jag yrka att Kammaren nu liksom vid flera föregående tillfällen beslutar, att till de Ständiga Utskotten suppleanter blifva valda till lika stort antal som de ordinarie ledamöterne.

Sedan öfverläggningen i detta ämne förklarats slutad, upptog Herr Talmannen de derunder gjorda yrkanden och framställde i enlighet dermed propositioner först på bifall till Herr Hedins förslag, och dernäst på bifall till Herr O. B. Olssons yrkande. Af dessa propositioner fann Herr Talmannen den senare besvarad med öfvervägande ja, men votering äskades och, i anledning deraf, uppsattes, justerades och anslogs följande voteringsproposition:

Den, som vill att suppleanter i de Ständiga Utskotten skola utses till *samma antal* som de ordinarie ledamöterne i nämnde Utskott,

röstar ja;

Den det ej vill,

röstar nej;

Vinner nej, väljas suppleanter till motsvarighet af ordinarie ledamöternas *halfva antal*.

Omröstningen utföll med 102 ja mot 62 nej, och hade Kammaren alltså beslutit i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

§ 9.

Föredrogs och bordlades Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen angående Statsverkets tillstånd och behof.

På Herr Talmannens framställning beslöts, att denna Kongl. Proposition skulle förekomma främst till föredragning i det sammanträde, som komme att hållas nästa måndag den 23 dennes.

§ 10.

Föredrogs och lades till handlingarne Kongl. Maj:ts sistlidne dag å Rikssalen upplästa berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdag.

§ 11.

Föredrogs och upplästes nedanintagna tvänne läkarebetyg:

Att Riksdagsmannen för Tveta, Wista och Mo Härader, Johannes Andersson i Ryssby, till följd af sjukdom är oförmögen att nu inställa sig vid riksdagen, att för hans helsas återställande erfordras 3 à 4 veckor, intygas på aflagd embetsed och "så sannt mig Gud hjelpe till lif och själ".

Eksjö den 16 Januari 1871.

Dr G. Miltopée.

Att ledamoten af Riksdagens Andra Kammare Herr P. Andersson af bronkialkatarr är förhindrad att tills vidare företaga längre resa, betygas på aflagd embetsed.

Carlskrona den 10 Januari 1871.

Marcus Forsberg.

Förste Bat.-Läkare vid Kongl. Flottan.

Och blef, i sammanhang härmed, nu föredragen och bifallen Herr G. Bjerkanders skriftligen gjorda ansökning om erhållande af 14 dagars ledighet för helsans vårdande.

Sammanträdet slutades kl. $\frac{1}{2}$ 12 f. m.

In fidem

H. Husberg.

Lördagen den 21 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Upplästes och lades derefter till handlingarne protokollet vid det sammanträde, som den 19 i denna månad blifvit hållet af de ledamöter, hvilka jemte Herr Talmannen haft uppdrag att tillsätta Kammarens kansli och vaktbetjening. Detta protokoll var så lydande:

Protokoll vid sammanträde med de ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, hvilka blifvit utsedde att tillsätta Kammarens kansli- och vaktbetjening, hållet den 19 Januari 1871.

S. D. Med anledning af erhållet uppdrag, jemlikt Riksdags-ordningens 35 §, att jemte Herr Talmannen, efter samråd med sekreteraren, tillsätta den för Kammaren erforderliga kanslipersonal och vaktbetjening, sammanträdde komiterade denna dag kl. 12. Dervid upplystes, att hos Kammaren under senaste riksmöten varit tjänstgörande tolf notarier, en förste kanslist, en registrator och sju kanslister. Med den erfarenhet, som från föregående riksdagar vunnits om kansligöromålens beskaffenhet, ansågs någon förminskning i nyssnämnda antal skäligen icke böra ifråga-